

Sygn. akt I UK 540/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania M. M. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
Oddziałowi w Częstochowie
z udziałem zainteresowanego P. M.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 września 2015 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 12 czerwca 2014 r., sygn. akt III AUa 114/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2014 r. Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Częstochowie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 9 listopada 2012 r. i oddalił odwołanie M. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Częstochowie z dnia 9 listopada 2012 r. w przedmiocie niepodlegania przez P. M. ubezpieczeniom społecznym z tytułu pracy u płatnika składek – M. M. – A. w K. od dnia 1 września 2011 r. W uzasadnieniu wyroku przyjęto, że umowa o pracę pomiędzy wnioskodawcą a zainteresowanym została zawarta dla pozoru, co skutkowało jej nieważnością zgodnie z art. 83 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł wnioskodawca, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Skarga kasacyjna została oparta na podstawie naruszenia przepisów postępowania – niewłaściwym zastosowaniu art. 232 zdanie 2 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. i art. 391 k.p.c. oraz art. 162 k.p.c. w odniesieniu do dopuszczenia na etapie postępowania apelacyjnego dowodów z dokumentacji medycznej oraz niewłaściwym zastosowaniu art. 232 zdanie 2 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c., art. 286 k.p.c. i art. 391 k.p.c. w zakresie dopuszczenia przez sąd dowodu z opinii biegłego, a także art. 32 ust. 1 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 232 zdanie 2 i art. 391 k.p.c. przez przeprowadzenie wyłącznie z urzędu dowodów będących podstawą zmiany zaskarżonego wyroku.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego wpływu sankcji zawartej w art. 162 k.p.c. na możliwość dopuszczenia z urzędu przez sąd odwoławczy na zasadzie art. 232 zdanie 2 k.p.c. i art. 391 k.p.c. dowodu uprzednio oddalonego na etapie postępowania przed sądem pierwszej instancji.

Skarżący podkreślił, że w orzecznictwie brak jest analizy wpływu sankcji przewidzianej w art. 162 k.p.c. na uprawnienie sądu odwoławczego zawarte w art. 232 zdanie drugie k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c. Zatem istotne jest rozstrzygnięcie, czy w ramach postępowania odwoławczego sąd stosując normę art. 232 zdanie drugie k.p.c. może wyeliminować skutek przewidziany przez art. 162 k.p.c., czy też skutkiem tym jest bezwzględnie związany. W ocenie skarżącego literalna wykładnia art. 232 zdanie drugie k.p.c. wskazuje, iż uprawnienie sądu zawarte w tym przepisie dotyczy wniosku dowodowego, który nie został zgłoszony przez stronę. Sytuacja, w której strona zgłosiła wniosek dowodowy, który został następnie oddalony przez sąd, nie mieści się w hipotezie wskazanego przepisu. Oznacza to, że na podstawie art. 232 zdanie drugie k.p.c. sąd nie ma możliwości dopuszczenia z urzędu poprzednio oddalonego wniosku dowodowego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za ugruntowany w orzecznictwie należy uznać jednak pogląd, zgodnie z którym na etapie przedsądu znajduje zastosowanie art. 398¹³ § 2 k.p.c., stanowiący, że w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powoływanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. W przeciwnym razie zachodziłby bowiem dysonans między etapem przedsądu i późniejszym rozpoznaniem podstaw kasacyjnych z ograniczeniami wynikającymi z tego przepisu, a także z art. 398³ § 3 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 408/13, LEX nr 1646932). Granicę ustaleń stanu faktycznego stanowi zatem postępowanie przed sądem powszechnym i brak jest podstaw, aby na etapie przedsądu inaczej oceniać materiał dowodowy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., I UK 376/13, LEX nr 1646131).

Zatem zważywszy, że przyczyny kasacyjne muszą być powiązane z ustalonym w sprawie stanem faktycznym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2002 r., III CZP 76/01, LEX nr 53308, czy też z dnia 9 kwietnia 2008 r., II PZP 5/08, OSNP 2009 nr 15-16, poz. 203), należało stwierdzić, że sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne, nawiązuje do wskazanych w podstawie skargi kasacyjnej kontrowersji dotyczących stwierdzonych w sprawie faktów. Te kwestie, dotyczące ustalonych faktów, nie stanowią przedmiotu kontroli kasacyjnej, w związku z czym opartemu na tej podstawie wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania towarzyszą niedopuszczalne motywy (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681), tym bardziej, że skarga nie zawiera zarzutów naruszenia prawa materialnego.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

